

PU013

Sacred Heart School, Moga

AFFILIATED TO THE COUNCIL FOR INDIAN SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATIONS, NEW DELHI
(AN ISO 21001:2018 CERTIFIED EDUCATIONAL INSTITUTION)

Elixir

The flow of magical writings...

MARCH 2025

www.shsmoga.com

**My child, follow your father's
instruction, and never forsake your
mother's teaching. They are ornaments like
a graceful flower garland on your head
and a pendant around your neck.**

The page features decorative line-art illustrations of lily flowers in the four corners. The background has a soft, watercolor-like gradient from light pink at the top to a deeper pink at the bottom.

LORD'S PRAYER

Our Father in Heaven | Holy be your name |

Your Kingdom come | Your will be done |

On Earth As in Heaven ||

Give us today | Our daily bread, |

Forgive us our sins | As we forgive |

Those who sin against us. ||

Do not bring us to the test

But deliver us from evil. ||

For Thine is the Kingdom |

The Power and the Glory |

Forever and Ever || AMEN ||

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Mrs. Vijaya Jebakumar
(Principal)

Managing Editors

Mr. Joji Joseph
HM (Junior Wing)

Mrs. Kawalpreet Kaur
HM (Primary Wing)

In-House Editors

Mr. Harsha Kumar
(Dept. of English)

Mr. Clayton David
Asst. HM (Primary Wing)

Assistant Editors

Mr. Charly
(Dept. of English- Senior Wing)

Mr. Avtar Singh
(Dept. of Punjabi- Senior Wing)

Ms. Suman
(Dept. of Hindi- Senior Wing)

Ms. Devindra Kapoor
(Dept. of Hindi- Junior Wing)

Ms. Tulika Kundu
(Dept. of Eng- Junior Wing)

Ms. Rupinderpal Kaur
(Dept. of Punjabi- Junior Wing)

Student Editor

Kulreet Kaur (XII-SM)

Mr. Yari Christin
(Dept. of English- Primary Wing)

Mr. Nishanth
(Dept. of English- Primary Wing)

Ms. Amritpal Kaur
(Dept. of Punjabi- Primary Wing)

Ms. Sherry
(Dept. of Punjabi- Primary Wing)

Ms. Aarti
(Dept. of Hindi- Primary Wing)

Ms. Deepika
(Dept. of Hindi- Primary Wing)

STUDENTS COUNCIL

Head Boy

Onkar Prabhjot Singh
Class/Section- XII-NM

Head Girl

Abhreet Kaur Gill
Class/Section- XII-COM2

Sports Captain

Manjot Kaur Brar
Class/Section- XII-HUM.

Sports Vice Captain

Dipreet Sahhan
Class/Section- XII-NM

Cultural Secretary

Sehajpreet Singh
Class/Section- XII-NM

Cultural Secretary

Jasmine Kaur Jawanda
Class/Section- XII-COM2

Social Responsibility Secretary

Simran Kaur
Class/Section- XII-SM

Primary Sports Captain

Dharambir Kaur
Class/Section- V-Opal

Primary Sports Vice Captain

Gurleen Kaur Brar
Class/Section- IV-AMBER

Club Coordinators

IT CLUB

Simranpal Kaur
Class/Section- XII-SM

PUNJABI CLUB

Harmeet Kaur
Class/Section- XII-COM2

CHEMISTRY CLUB

Jasleen Kaur
Class/Section- XII-SM

ECO CLUB

Sunreet Kaur
Class/Section- XII-COM1

Mathematics Club

Daaman Asees Mehan
Class/Section- XII-SM

SWACHHTA CLUB

Sandeep Kaur
Class/Section- XII-HUM.

PHYSICS CLUB

Raghav Dhingra
Class/Section- XII-NM

COMMERCE CLUB

Dilseerat Kaur Uppal
Class/Section- XII-COM2

ENGLISH CLUB

Jaskirat Kaur Gill
Class/Section- XII-SM

HINDI CLUB

Seerat
Class/Section- XII-COM1

MUN CLUB

Khushdeep Kaur Toor
Class/Section- XII-HUM.

GIRL UP SHS CLUB

Jeeval Kaur
Class/Section- XII-SM

ELECTORAL LITERACY CLUB

Diza Garg
Class/Section- XII-COM1

EDITOR'S DESK

Jenn Jensen, an outdoor enthusiast, on 17 November 2023 posted a video sharing a personal experience which turned out to be the epitome of appreciating human values as well as marketing strategy. One day Jenn was on her trip at the top of Hooker Valley Lake in New Zealand. Unfortunately, it started raining heavily enough to make her wet. But she pulled out a new jacket from her back bag which she bought just a couple of days back. The new jacket was quite costly since it was of the branded company The North Face. To her dismay, even after wearing the jacket, she was totally soaked and frustrated. The agonised Jenn, posted a live video in social media and surprisingly it was watched by millions of people within a short span of time. By sharing her bitter experience, she did not demand for refund, but wanted to make the company to think about redesigning the jacket. Actually, the company came to know about this issue and immediately sent a staff with a new model jacket in a helicopter. Within time, the helicopter reached the spot and the staff handed over the new jacket to Jenn after apologising for her inconvenience.

The above-mentioned anecdote highlights two major points. First and foremost thing is the response of Jenn to her bitter experience. Instead of blaming the company, she handles it positively to give a better suggestion. At the same time, the company, without thinking about the depreciation of its products, respects the human values by responding with humanitarian consideration. Hence, the market value of the company shoots up drastically. A positive response brings in a positive impact.

Be with a Constructive Attitude

**For The Editorial Board
Mr. Harsha Kumar**

READ PATIENTLY

Patience means staying calm even when things are not going our way. In life, we all face difficult times-whether it's waiting for results, dealing with failures or solving personal problems. In those moments, it is patience that helps us stay strong and make the right decisions.

When we are patient, we think clearly. We avoid making decisions in anger or fear. It teaches us self-control, respect and empathy for others.

Look at nature, even a tree take time to grow and bear fruit. Just like that, success and happiness also take time. If we rush things, we may ruin what could have been something beautiful.

In today's fast world, people want quick results. But remember, good things take time, and those who wait patiently are often rewarded the most.

So let us try to become more patient with others and with ourselves too.

Manik
(IX Beryl)

Women's Day

I see my mom, so strong and bright
She works all day from down to night
She teaches me to stand up tall
And help the world be fair for all

My sister dreams, she aims so high
She will touch the stars up in the sky
No one should tell her she's too small
Because I know she will have it all

To every girl, to every queen
You shine so strong, so brave but left unseen
For all you have done year after year
To mould the men folk, and make them dear.

Deeprehraas Singh
(XII-SM)

The Power of Falling: How Failure Builds Confidence

Failure is not the opposite of success — it is part of the journey. Many people feel broken or lost after failing, but the truth is, failure is simply a way of teaching. It's important to remember that every successful person once stood where he/she was nothing. As J.K. Rowling once said, "It is impossible to live without failing at something, unless you live so cautiously that you might as well not have lived at all." Failure is proof that you have the courage to try, and that in itself is something to be proud of.

To build confidence after failure, you must first change how you see it. Failure doesn't define you — your response to it does. Instead of viewing it as an end, see it as a beginning. Analyze what went wrong, but don't beat yourself up. Take the lessons and move forward stronger. As Nelson Mandela famously said, "I never lose. I either win or learn." With every setback, you are growing wiser, tougher, and more prepared for the future victories that await you.

Another important step is to practice self-kindness. Speak to yourself the way you would speak to a friend going through a hard time — with encouragement, not of criticism. Build yourself up with small wins daily, even if they seem minor. Each tiny victory rebuilds your self-belief.

Remember the powerful words of Thomas Edison: "I have not failed. I've just found 10,000 ways that won't work." Confidence grows when you realize that mistakes are not dead ends, but stepping stones.

Finally, surround yourself with positivity. Read inspiring books, listen to uplifting podcasts, and spend time with people who believe in you. Keep visualizing your dreams, even if you've stumbled. As Henry Ford said, "Failure is simply the opportunity to begin again, this time more intelligently." Embrace failure, because every time you get back up, you are shaping a stronger, braver, more unstoppable version of yourself. Your story isn't over — it's just getting interesting.

Mrs. Basia Akhter
(Dept. of English)

Women Empowerment

Women Empowerment is not a favour, not a mere slogan, and certainly not a privilege-it is a right. A right that has been delayed, denied, and dismissed for too long. And the time to reclaim it is NOW.

THE INCONVENIENT TRUTH

Let's talk about the harsh reality-the world has never been kind to a woman who dares. A woman who dares to speak is called-Loud. A woman who dares to lead is called-Bossy. A woman who dares to demand equality is called-Aggressive. But let me ask you- why is ambition celebrated in men but questioned in women? Why are strength and power seen as natural for men, but extraordinary for women?

The truth is simple yet unsettling: Empowered women disrupt the status quo. And that makes the world uncomfortable.

The world fears what it cannot control-and an empowered woman is exactly that. Uncontrollable, Unapologetic, Unstoppable.

A CHALLENGE TO THE WORLD

To those who say, "Women are already empowered"- prove it.

To those who believe, "Feminism is no longer needed" show the equality you speak of.

To those who say, "Change takes time"-remember that delay is just another form of denial.

If you are waiting for the "right time" to empower women, let me be clear: That time was yesterday. That time is today. That time is every single moment until true equality is no longer a debate, but a reality.

Now, you might be thinking-"This is not my problem."

But ask yourself:

- What if your sister was told she couldn't follow her dreams?
- What if your mother was denied a job because she's a woman?
- What if YOU, as a girl, were told you are "less" just because of your gender?

▲ Women face domestic violence, sexual assault, honour killings and female infanticide just to restrict them from exercising their rights.

▲ Many victims of violence are blamed instead of being protected, which discourages them from speaking up.

▲ The world has underestimated women for far too long. Now, it's time to show them what happens when a woman refuses to be underestimated.

But the fight is not over. True equality will only exist when no woman has to prove her worth simply because of her gender.

..And this is to all the girls...

"NO ONE IS COMING TO PUSH YOU, NO ONE'S COMING TO TELL YOU TO TURN THE T.V. OFF,
NO ONE'S TELLING YOU TO GET OUT THE DOOR AND EXERCISE,
NOBODY'S COMING TO WRITE THE BUSINESS PLAN FOR YOU.

IT'S UP TO YOU. IT'S YOUR JOB TO MAKE YOURSELF DO ALL THE CRAP YOU DON'T WANT TO DO SO THAT YOU CAN BE EVERYTHING THAT YOU WANT TO BE WHATEVER YOU ARE SUPPOSED TO BE.

AND YOU ARE JUST SIMPLY BUSY WANTING TO FEEL LIKE IT AND YOU'RE NEVER GOING TO SO, YOU'VE GOT TO PARENT YOURSELF AND PUSH YOURSELF.

In the end

MY MESSAGE TO THE WORLD:

Girls or women can be soft but not weak, can be innocent, but never foolish.

**Angel Kalra
(X-Beryl)**

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਪੰਨ ਹੈ ਉਹ ਮਾਂ ਜਿਸਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਸਪੁਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜਿਸਨੇ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦ-ਜਾਨ, ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਐਸ਼-ਅਰਾਮ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਇਸ ਅਨਮੋਲ ਹੀਰੋ ਦਾ ਜਨਮ 28 ਸਤੰਬਰ 1907 ਨੂੰ ਚੱਕ ਨੰ: 5, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਇਲਾਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਵਿਦਿਆਵਤੀ ਤੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸ: ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਸ: ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਪਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ' ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਗੂ ਸਨ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਘਰ ਆਏ ਸਨ, ਤੇ ਪਿਤਾ ਸ: ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ 'ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ' ਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਆਪ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਨ।

‘ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਕੇ ਹੋਤ ਚਿਕਨੇ ਪਾਤ’

ਇਸ ਕਹਾਵਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਰਨਗੇ। ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਤੀਲੇ ਗੱਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 'ਦਮੁਖਾਂ' ਬੀਜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਲਹੂ ਭਿੱਜੀ ਮਿੱਟੀ ਇੱਕ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਘਰ ਲੈ ਆਏ। ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਉਸ ਲਹੂ ਭਿੱਜੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਗਏ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਭਗਵਤੀ ਚਰਨ ਤੇ ਧਨਵੰਤੀ ਆਦਿ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ' ਬਣਾਈ।

1928 ਈ. ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਸਕਾਟ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਂਡਰਸ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਲਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਕੇ. ਦੱਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 'ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੁਰੇ ਵਰਤਾਓ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਪੰਦਰਾਂ ਕੁ ਦਿਨ ਚੱਲੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਖ਼ਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।

23 ਮਾਰਚ, 1931 ਈ. ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦੀਆਂ ਸਮਾਧੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸਾਲ 23 ਮਾਰਚ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਕਾਰਨ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇਸ਼-ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
(ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾ)

ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਂਝੀਅਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਧਰਤੀ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦੀ ਪਈ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੁੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੁਲਦਸਤੇ 'ਚ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਪਰੁੱਚੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਆਗਮਨ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਹੋਲਿਕਾ, ਹੋਲਾਕਾ, ਫਾਲਗੁਣੀ, ਧੁਲੰਡੀ, ਢੋਲ ਅਤੇ ਧੂਲੀਵੰਦਨ ਆਦਿ ਵਿਭਿੰਨ ਨਾਂਅ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹਨ। ਸਰਦੀ ਦੇ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਫੱਗਣ ਆ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੱਗਣ ਭਾਵ ਮਾਰਚ 'ਚ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦੇ ਦਿਨ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਾਛੜ ਕਰਕੇ ਤੇ ਢੋਲ ਨਗਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੋਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਤੇ ਪੌਰਾਣਿਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀਵਰਣ ਵੰਡ ਨਾਲ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸਾਖੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ, ਦੁਸਹਿਰਾ ਕਸ਼ੱਤਰੀਆਂ ਦਾ, ਦੀਵਾਲੀ ਵੈਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰਾਂ ਦੀ ਹੋਲੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਜੋਸ਼ ਤੇ ਅਣਖ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਲਾ-ਮਹੱਲਾ ਮਨਾਉਣਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ।

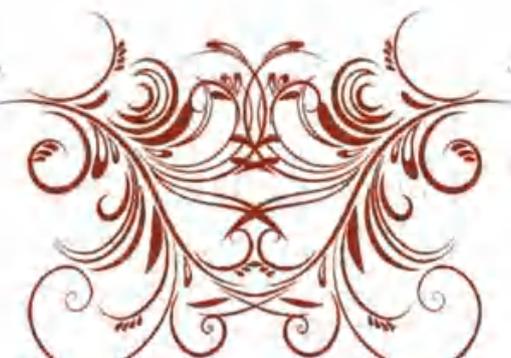
ਹੋਲਾ ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'ਹੂਲ' ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜੁਝਣਾ ਤੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ। ਮੁਹੱਲੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਹਿੰਮ ਫਤਿਹ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਟਿਕਾਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਹੋਲੇ-ਮੁਹੱਲੇ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੰਨ੍ਹਿਆ।

ਇਕ ਮੌਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ ਅਨੇਕ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਖ਼ਾਤਰ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਨਰਸਿੰਘ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ। ਵੈਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀ ਭੂਆ ਹੋਲਿਕਾ ਸੜ ਗਈ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤ 'ਚ ਰੰਗੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦਾ ਵਾਲ ਵੀ ਵਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਲੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਮਨਾਈ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਗਈ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੂਤਨਾ ਨਾਮੀ ਰਾਖਸ਼ਣੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਗੋਪੀਆਂ ਤੇ ਗਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਰਾਮ-ਲੀਲਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੰਗ ਖੇਡਿਆ ਸੀ।

ਪਰੰਪਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੋਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅਗਨਭੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਰੰਗ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਢੋਲ ਵਜਾ ਕੇ ਹੋਲੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਲਿਕਾ ਨੂੰ ਅਗਨਦਾਹ ਕਰਨਾ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਉੱਤੇ ਚੰਗਿਆਈ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ 'ਚ ਰੰਗਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਭੁਲਾ ਕੇ ਦੋਸਤੀ ਵੀ ਸਾਂਝ ਮੁੜ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸੁਖਵੰਤ ਕੌਰ
(ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾ)

हिंदी विभाग

लड़की होना पाप नहीं

खानदान की इज्जत लड़की,
खानदान की रौनक लड़की।
पर जब पैदा होती लड़की,
क्यों मातम से छा जाता?
युग बदला विचार बदले,
अब लड़की होना पाप नहीं।
अब बेटी का जन्म अभिशाप नहीं।

अब लड़की कुल का दीपक है,
कहीं वह कलर्क तो कहीं वह बैरिस्टर है।
अब लड़की पिता, पर बोझ नहीं
कहीं वह डाक्टर तो कहीं वह एम्बैसेडर है।

लड़की अब अबला नहीं
वह भाई का हाथ बंट सकती है,
दहेज मांगने वालों को,
गहरी चपत लगा सकती है।
जो लड़की को अबला जाने,
वे सचमुच है दिल के काले
लड़की होना पाप नहीं, पर फिर भी ...
उसके पैदा होने पर, आज भी बाप शरमा जाता है?
क्यों मातम छा जाता है?

सुमन बजाज
हिंदी विभाग

होली

होली है आई
रंगों की बहार है लाई
गुलाल और पिचकारियों की बौछार है हो आई
रंगों में डूबे हर दिल में उमंग है भर आई
लाल, पीला, नीला, हरा हर रंग है छाया,
हर बच्चे के चेहरे पर एक नई मुस्कान है लाया
दोस्ती की खुशबू हवा में भर आई
क्योंकि होली है आई
रंगों की बहार है लाई
गुलाल और पिचकारियों की बोछार है हो आई
आओ मिलकर मनाएँ यह त्योहार
हर्षित हो सब हर दिल हो बेकरार
होली की हो धूम
चारों ओर है खुशियाँ छाई
क्योंकि होली है आई
रंगों की बहार है लाई
गुलाल और पिचकारियों की बौछार है हो आई
रंगों से रंगे यह सारा संसार
मुबारक हो आप सबको यह 'होली' का त्योहार ।

पूजा गुप्ता
हिंदी विभाग

बालिका दिवस

हाँ मुस्कुराती हूँ मैं
एक आँगन से दूसरे आँगन
चली जाती हूँ मैं
अपना बचपन छोड़
नई दुनिया बसाती हूँ मैं
सबको खुश करने की कोशिश
करना चाहती हूँ मैं
हाँ मुस्कुराती हूँ मैं
बाकुल की याद आए
तो मुस्कुराती हूँ मैं
भाई की राह देख
मन को लुभाती हूँ मैं
बचपन के सुने गीतों को
मन में ही गुनगुनाती हूँ मैं
हाँ मुस्कुराती हूँ मैं
सदियों से चली आई
रीतों को निभाती हूँ मैं
क्या इस तरह ही माँ बाबा के
कर्ज को चुकाती हूँ मैं?
हाँ मुस्कुराती हूँ मैं।

सान्ची
छठी अम्बर

Navjot Kataria
(VIII-Jasper)

*Reading maketh a full
Man; conference a
Ready man; and
Writing an exact man.*

*Thank
you*

